

FOAIA DIECEZANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Prețul inserțiunilor	Corespondințele se adresează redacțiunii
Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane	Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 6 cor, până la 200 de cuvinte 8 cor. de aci în sus 10 coroane	„FOAIA DIECESANĂ” Iară banii de prenumerațiune și inserțiunile la
” România ” și străinătate pe an 14 franci		ADMINISTRAȚIUNEA
” ” ” ” pe 1/2 an 7 ”		Librăriei și Tipografiei diec. în Caransebeș

Vorbipea

de deschidere a Înaltpreasfințitului Domn Arhiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu la deschiderea sinodului arhidiecezan

Hristos a înviat!
Domnilor deputați!

Simțesc mare mângâiere de câte ori am fericirea a vă vedea întruniți în acest sinod arhidiecezan, domnilor deputați, pentru a conlucra la dezvoltarea și întărirea salutărilor noastre așezămîntelor bisericesti, și prin aceasta la promovarea binelui și fericirii clerului și poporului nostru. Deci vă salut cordial și la aceasta ocaziune, rugând și aici pe bunul Dumnezeu, să ne lumineze și să ne îndrepteze numai la cele ce sunt spre preamărirea Lui și spre folosul nostru sufletesc și trupesc.

Din rapoartele Consistorului vă veți informa mai de aproape domnilor despre starea și mersul afacerilor noastre bisericesti, școlare și epitropești din anul expirat. Veți afla, că în unele părți ale arhidiecezei noastre s'au zidit mai multe biserici și școale noue, și s'au renoit altele vechi, făcându-se și daruri frumoase pentru susținerea acelor. S'au înființat mai multe reuniuni, chiar și de femei evlavioase, cu scopuri filantropice. Dar' de altă parte, tot din acele rapoarte veți mai afla și aceea, că în anul trecut biserica, dar, mai ales școalele noastre au intimpinat și unele cercări îngrijitoare, cari pretind tot mai mare îngrijire și mai mari sacrificii din partea noastră a tuturor.

Nu veți afla însă din acele rapoarte, domnilor, un simptom trist ce l-am observat eu, și care după mine este tot atât de dăunos ca și cercările mai nainte atinse. Un simptom, a cărui amintire va displăcea unora, pe care însă de l-ași retăcea, ași păcătui greu înaintea lui Dumnezeu și a posterității. Un simptom, pe care mai ales noi cei întruniți în acest sinod avem datoria sfântă a-l combate și delătura, până nu va fi prea târziu. Înțeleg simptomul slăbirii zelului în cercetarea mai regulată a bisericii din partea unor inteligenți, și încă chiar și dintre aceia, cari stau în serviciul bisericii și al școalei, și trăiesc așa zicând de la biserică.

Nu voiesc a zice, domnilor, că cei ce nu cercetează mai regulat biserica n'ar cultiva simțul religios

în internul lor, și n'ar fi așa de buni creștini ca și cei ce o cercetează regulat. Ci voiesc a zice, că atât interesul cel mare al bisericii și al poporului, cât și al dâșilor ar fi, să-și manifesteze acel simț religios și prin mai regulată cercetare a bisericii, chiar și din motivul, că din lipsirea inteligenței dela biserică poporul deduce desconsiderarea bisericii, la care el ține cu atâta tărie, cum și lăpădarea inteligenței de popor, pe când prin cercetarea mai regulată a bisericii inteligența se apropie tot mai mult de popor, având cea mai potrivită ocaziune de a conveni mai adese-ori cu poporul iar' prin asemenea conveniri se întărește tot mai mult legătura dragostei creștinești între inteligență și popor, și în fine se dă și exemplu bun, cum așteaptă poporul de la fruntașii săi.

Poate că vor fi unii, cari vor privi aceasta de un lucru neînsemnat. Noi însă, ca fruntași și aleși ai bisericii celei vie, având în vedere că pe noi numai biserica străbună ne poate adăposti contra curenților periculoase, să nu uităm, domnilor, ceea-ce susținem cu mândrie, că dacă biserica străbună a fost pururea înger păzitor al fericirilor noștri părinți dealungul secolilor furtunoși, motivul fii, că acei fericiti părinți țineau cu toată tăria la ea, că ei nu numai o cercetau foarte regulat, dar mai și cântau și ceteau din psalmi, din scrierile apostolilor și profetilor, iar alții mai inteligenți și mai zeloși țineau și vorbiri evlavioase către popor. Deasemenea să nu uităm, domnilor, că atunci când unii ori alții prin vre-o întâmplare se înstrăinau dela biserică, se înstrăină și îngerul păzitor de ei. Și în fine să nu uităm, că tot aceea sfântă biserică este și pentru noi, precum și pentru urmașii noștri, acelaș înger păzitor, care fii pentru fericirii noștri păriuți, însă numai până atunci, până când și noi vom ținea la ea cu toată tăria: iar când noi am nesocotit-o, atunci și ea ne va părăsi pe noi, ceea-ce ar avea cele mai triste urmări pentru noi și urmașii noștri.

Pentru a ne convinge mai bine despre acele urmări triste provenitoare din neregulată cercetare a bisericii, să nu mergem mai departe, ci să privim numai în jurul nostru, ca să aflăm, cum se ridică până la o vreme, fiii oamenilor noștri din clasa poporului de rând, ai căror părinți cercetează regulat biserica, ținând la datinele religioase și crescând și pe fii lor în acelea, iar de altă parte să aflăm, cum decad în zilele noastre, chiar în a doua sau a treia generațiune mulți dintre fiii și nepoții fruntașilor noștri

cari nu cercetează regulat biserica, numai pentru-că în acești tineri nu s'a înrădăcinat destul de tare încă din casa părintească simțul religios, anghira care să-i scutească de feluritele ispite, ca să nu devină ca frunza espusă vânturilor.

Dacă vom considera, domnilor, că la alte popoare se ivesc mai rar asemenea simptome triste, vom înțelege ușor, pentru-ce se interesează atât de mult de biserica inteligința acelor popoare, începând dela cea mai înaltă aristocrație, pentru-ce cultivă aceea în măsură așa de mare simțul religios în fiii ei, și pentru-ce cultivă așa de bine terenul bisericesc, mai înființând și felurite Reuniuni pentru potențarea simțului religios, măcar că ele mai au și alte terene de dezvoltare.

Acestea și alte asemenea experiențe ne conving, domnilor, că ori-cât de învățați și de lumați ne-am crede unii ori alții, tot avem atât de mare lipsă de manifestarea simțului religios și prin mai regulata cercetare a bisericii și prin împlinirea datorințelor religioase prescrise de biserică, ca și cei mai puțin învățați, căci prin cercetarea mai regulată a bisericii, ne apropiem tot mai mult de Dumnezeu și de darurile lui, indigitându-ne și ajutorându-ne la cele bune și folositoare și ferindu-ne de cele rele și păgubitoare.

Din acestea rezultă, domnilor, că dacă dorim, ca biserica să ne fie și nouă și urmașilor noștri acelaș scut și adăpost, acelaș inger păzitor, care fii și fericitorilor noștri părinți, atunci și din privința multor curente periculoase ce o amenință să conlucrăm și noi din toate puterile la alipirea tuturor alor noștri tot mai mult de ea, manifestând acea alipire și prin regulata cercetare și prin împlinirea datorințelor religioase, precum făceau și fericitorii noștri părinți.

De cumva vi-s'ar părea însă, domnilor, că starea trebilor bisericesti în unele părți ar mai lăsa de dorit, atunci noi toți să conlucrăm la realizarea acelor dorințe, pentru-ca biserica să-și poată împlini sublima ei misiune tot cu mai mult succes.

Spre scopul acesta să stăruim, domnilor, ca bisericile și școlarele noastre să fie bine îngrijite, să stăruim, ca în oficii bisericesti și școlare să ajungă numai bărbați vrednici, iar nu de aceia cari se recomandă numai prin vorbe umflate, bărbați cari nu se mulțămesc, că au cutare învățătură, dar care știu și valoră acea învățătură în folosul poporului, bărbați iubitori de biserică, căci cei-ce iubesc biserica iubesc și poporul.

De asemenea să stăruim, și să și pretindem, domnilor, ca preoții, profesorii și învățătorii noștri, cari trăiesc dela biserică, ca educatori ai poporului și ai tinerimei noastre, pe lângă celelalte învățături să cultive cu străduință *dragostea evanghelică*, tare slăbită în unele părți în detrimentul bisericii și al școlii; să premergă poporului și tinerimei cu exemple bune în toate privințele și așa și în cercetarea mai regulată a bisericii, întru a cânta și coti, ba a și predică cuvântul lui Dumnezeu cum fac aceasta și preoții și profesorii altor confesiuni, căci prin aceasta se potențează simțul religios în popor și tinerime, se potențează alipirea de biserică, steaua conducătoare și luminătoare în cărările cele întunecoase ale vieții.

Numai urmând așa, domnilor, ne vom achita de marea datorință la care ne-am angajat când am primit sarcina de conlucrători în viaa Domnului, numai lucrând așa se va paraliza și îngrijitorul simptom atins mai înainte și se vor întări tot mai mult așezămintele noastre bisericesti și ne vor fi și noi și urmașilor noștri acelaș scut puternic, care fii și fericitorilor noștri părinți.

În convingerea, că și Dvoastră, domnilor, veți binevoi a aștepta acestea cu aceeaș dragoste, cu care vi-le adresez eu, declar sesiunea sinodului nostru arhidiecezan ordinar pe anul 1905 de deschisă.

Sinodul eparhial

al diecezei gr. or. rom. a Caransebeșului, perio-
dul XII, sesiunea III, convocat la Caransebeș
pe Dumineca Tomii, 24 Aprile 1905

Ședința II

s'a ținut în 25 Aprilie a. c. la 10 ore a. m. sub pre-
zidiul Prea Sântției Sale Domnului episcop diecezan
Nicolae Popea. Notar: Ioan I. Crăciunel.

După citirea și autenticarea protocolului ședinței
prime, se prezentează: Raportul delegațiunii congre-
suale în cauzele despărțirii ierarhice, proiectul de
budget pe 1906 și rugarea preotului Nicolae Groza
din Gavoșdia în cauza înființării unei reuniuni preotești,
— cari se predau comisiilor respective. Cererile de
concediu pe întreaga durată a sesiunii sinodale ale
deputaților: Alexandru P. Popoviciu, Trifon Miclea,
Dr. Iosif Tr. Badescu, Dr. Petru Zepeniag, Geoge Szerb
și Dr. Iuliu Tămășiel, — se acordă.

Se trece apoi la ordinea zilei.

Verificarea deputatului mirean ales în cercul XI,
Iam, se ține în suspens.

Comisiunea bisericască referă asupra rapor-
tului general al Consistorului diecezan ca senat bise-
ricesc pe anul 1904. După o desbatere mai îndelungată,
raportul se ia la cunoștință.

Cererii mai multor locuitori din Retișor, ca să se
nimicească alegerea de capelan a preotului Alexandru
Luchici, nu se poate satisface.

În cauza cererii preotului Ioan Popoviciu din
Recița-montană de a i-se urcă remunerația de cati-
het, Sinodul decide urcarea remunerației anuale pentru
catechizație dela 100 C. la 200 Cor.

Urmând referada asupra petiției mai multor lo-
cuttori din Retișor, ca sesiunea parohiei reduse să se
dee în folosință comunei bisericesti, — cererea se
respinge.

Petiția preotului Ioan Luca din Racașdia, ca
să i-se dea spre folosință intravilanul de sub nrul
casei 290; apoi petiția mai multor locuitori din Partoș,
în care solicitează escrierea concursului pentru între-
girea postului de preot: se transpun Consistorului
diecezan.

Comisiunea școlară referă asupra raportului
general al Consistorului diecezan ca senat școlar pe
anul 1904, care raport se ia la cunoștință.

Proxima ședință anunțându-se pe oarele 5 p. m.
ședința a doua se închide.

Ședința III

s'a ținut în 25 Aprilie v. a. c. la 5 oare p. m. sub prezidiul Prea Sântiei Sale Domnului episcop diecezan Nicolae Popea, fiind notar George Breban. După ce se trece la ordinea zilei, comisia financiară referă asupra raportului general, despre starea fondurilor și fundațiilor aflătoare în administrarea Consistorului diecezan și despre starea averilor comunelor noastre bisericești, care raport se ia la cunoștință. Raportul asupra sumariilor socoților și inventariilor și fundațiilor diecezane pe anul 1904; apoi raportul despre scontrarea cassei diecezane prin comisia pregătitoare: se ia la cunoștință. — Se aprobă preliminarul pe 1906.

Raportul despre cercarea Consistorului metropolitan în cauza înființării nouelor eparhii, se ia la cunoștință și se stăveresc modalitățile împărțirii fondurilor diecezane.

Ședința proxima se anunță pe 26 Aprilie a. c. pe oara 10 a. m.

Ședința IV.

s'a ținut Marți în 26 Aprilie a. c. la 10 oare a. m. sub prezidiul Prea Sântiei Sale Domnului Episcop diecezan Nicolae Popea. Notar: Dr. Petru Ionescu.

După citirea și autentificarea protocoalelor ședinței a II-a și a III-a se acordă cererile de concediu ale deputatului Ioan Roșu și Filip Adam pe întreaga durată a sesiunii. Se prezintă apoi rugarea lui Constantin Călțun din Caransebeș, în care cere cercetare în cauza manipularii librăriei diecezane, care se predă comisiei financiare și rugarea mai multor locuitori din comuna Văliug pentru delăturarea lui Mihail Muntean din cantorat, care se transpune Consistorului diecezan. Propunerea deputatului Ioan I. Crăciunel de a se introduce în toate școlile confesionale și în întreaga administrație a bisericii noastre ortografia stabilită de academia română; apoi petiția lui Stefan Cica și consoții din Doloave contra numirii lui Simion Bartolomeiu de capelan cu drept de succesiune; precum și petiția preotului Maxim Bocan din Ghilad pentru reducerea parohiei rămase vacantă după reposatul preot Dimitrie Iorga; petiția învățătorului dela școala de stat din Văliug, Vasile Marișescu, pentru a fi repus în postul său de cantor bisericesc și a se regulă afacerea catechizației la școala de stat de acolo: se transpun Consistorului diecezan. — Sinodul aprobă vinderea intravilanului Nr. 853 din Caransebeș pentru prețul de 8010 cor. oferit de văduva Ilica Ianculoviciu.

Conspectul despre încassarea speselor deputaților sinodali și congresuali și convenției episcopicești pe anul 1904; apoi raportul Consistorului diecezan ca senat episcopesc, că de astădată nu poate înainta sinodului eparhial inventarul tipografiei și librăriei diecezane pentru că conform §-lui 51 al regulamentului

nou pentru afacerile interne ale tipografiei și librăriei diecezane inventarizarea sa face în Iunie: se ia la cunoștință.

În cauza rugării lui Adam Manciuc și consoții din Rachitova pentru esmiterea unei comisii spre censurarea socoților bisericești se însărcinează Consistorul a satisface petițiunii. Referitor la neîncassarea restanțelor în spesele deputaților sinodali și congresuali și a convenției episcopicești, sinodul însărcinează din nou pe Consistorul diecezan a satisface deciziei sinodal Nr. 17 ex 1904.

Cauza ordinațiunii circulară Nr. 17364/1903 a ministrului de culte și instrucție publică; apoi petiția preotului Avram Ciocoi și a mai multor locuitori din comuna Vucova, în care cer ca sesiunea parohială să se dea în arendă comunei bisericești: se derivă Consistorului diecezan.

Raportul delegațiunii congresuale pentru despărțirea ierarhică asupra activității sale se ia la cunoștință, și pentru acoperirea speselor în procesul pentru mănăstiri se votează încă 2000 cor.

Pașii întreprinși de episcopat și prezentarea memorandumului la ministeriu în chestia proiectului de lege al guvernului referitor la școale, se ia la plăcută cunoștință și se votează episcopatului mulțămită.

În cauza înființării unei Reuniuni a preoților gr. or. români din dieceza Caransebeșului, după o desbatere mai lungă sinodul decide, ca această cauză să se transpună Consistorului diecezan cu însărcinarea de a studia cestiunea și a o rezolvi pe baza și în cadrul organizației noastre bisericești, iar despre rezultat să raporteze proximalui sinod eparhial.

Urmând la ordinea zilei referada asupra cererii lui Constantin Călțun din Caransebeș. Sinodul esmite o anchetă cu însărcinarea de a raporta proximalui sinod despre rezultatul cercetării, iar în caz, dacă va constată fapte punibile a le comunica Consistorului diecezan spre mai departe purcedere.

După acestea se votează diurnele și spesele de călătorie ale deputaților sinodului prezent în suma de 1641 cor. 44 f. și se încheie sinodul prin cuvântarea Prea Sântiei Sale, în care mulțamește deputaților sinodali pentru deosebitul interes arătat față de toate afacerile bisericești. Deputatul T. Hațeg mulțamește în numele sinodului Prea Sântiei Sale pentru înțeleapta conducere.

Lecțiuni din Religieune

Isus vindecă un bolnav la Vitezda

(Continuare)

Repeșirca întregii istorivare.

Aprofundare religioasă-etică: Prin faptele sale minunate, pătrunse de cea mai curată iubire și de adevărata milă față de cei nenorociți, Isus se arată ca adevăratul Fiu al Tatălui său cel ceresc și atot

milostiv; fariseii însă nu voesc să recunoască aceasta, pentru că ei sunt îndărătnici și orbiți de legile lor fără nici un rost.

III. Asociația

Ce păreri aveau Iudeii despre sărbătura Sămbetei? (vezi mai sus). Ce zice Isus despre sărbătura Sămbetei? (v. m. s.) Cum trebuie să sărbătăm noi zilele Domnului (Duminecile și sărbătorile)? Să ajutăm celor neputincioși și asupriți, să mulțămim lui Dumnezeu pentru binefacerile lui și să-l preamărim; să ne ferim de păcate...

IV. Sistemizarea

Adevărata sărbătoare a zilelor Domnului. (Canonul 91 al sinodului al șeselea ecumenic.) — *Zilele Domnului prin fapte bune nu se spurcă, ci mai vărtos se sântesc.*

V. Aplicarea

De ce sărbătăm noi Dumineca și nu Sămbăta? „În ziua Duminecii, cu învierea lui Isus Hristos, Domnul nostru, s'a făcut înnoirea întregii lumi și izbăvirea neamului omenesc din robia diavolului“ (Mărturisirea ortodoxă, întreb. LX). Întrucât se poate motiva aceasta cu vorbele lui Isus: „Că Domn este și al Sămbetei, Fiul omului“ (Mt. 12, 8)? „Dacă Hristos este Domn Sămbetei, cu drept cuvânt Sămbăta s'a mutat în ziua Duminecii, atât pentru ca Hristos să nu mai fie ținut de vre o supunere, cât și pentru că nu în altă zi a înviat Hristos din morți, și în această zi s'a făcut prefacerea și înnoirea lumii întru mântuirea vecinică“ (Mărt. ort. întreb. LX).

Pescuirea bogată

Ținta

Astăzi vom vedea pe Isus la pescarii de pe lacul Genezaret.

I. Analiza

Unde l-am aflat pe Isus în istorioara de mai nainte? În sinagoga din Nazaret. După nesuccesul din Nazaret? A plecat să se așeze în Capernaum. Acolo cunoștea el pe unii oameni evlavioși, cari fuseseră cu dânsul la Ioan.

Să urmărim și noi în gând pe Isus în calea sa ce a făcut-o dela Nazaret către Capernaum! (Elevii cetesc de pe hârtă și învățătorul întregește spusele lor: Dela Nazaret spre ost se ridică suprafața ținutului. Peste toate înălțimile domnește muntele Tavorului (Tabor). Muntenia e strălătită de o mulțime de văi, însă nu e pleșuvă și pustie ca și cea din pustiul Iuda. După o cale de vr'o patru ore Isus a ajuns pe cea mai înaltă redicătură a munteniei și a privit în jos spre lacul Genezaret. În fața lui se întindea oglinda limpede și albastră a lacului, care se lungeste în formă ascuțită dela meazănoapte spre meazăzi, având mai mult de 20 km. (cale de vr'o 5 ore); el crește

spre țărmul apusean, care formează un mare semiceră; lățimea lui cea mai mare e de 12—16 km.; formează un oval neregulat „Când ceriul se oglindește în el, cu lumina lui strălucitoare și albă, și lacul apare cu totul alb, întocmai ca zăpada Hermon-ului. Ochiul nu deosebește unde se sfârșește lacul și unde începe ceriul. Colinele ambelor țărmuri depărtându-se își tot micșorează vârfurile și schimbă culorile. Privit în lățime, lacul se confundă cu pământul; numai o linie sălucitoare ca o fașie de oțel arată țărmul. Colinele împrejurimilor se oglesc nehotărît sub formă de fășii mari violete și ondulate, pe un fond verde“. Afunzimea lacului pe la mijloc e de 50—70 m. Corăbii și luntri număroase plutesc pe suprafața lui. Pe țărmul ostic se ridică stânci pustii și munți prăpăstioși, și un șes îngust și roditor de o lățime cam de vr'o 800 m. Pe țărmul apusean se întinde asemenea o câmpie, aci mai lată, aci mai îngustă, cu livezi acoperite de iarbă verde. O mulțime de localități frumoase erau așezate în deosebi pe țărmul apusean. Cel mai frumos era orașul Capernaum, care era așezat în partea cea mai frumoasă a ținutului, în șesul Genesar. Acest ținut sămăna cu al Ierihonului. Ce fel de pomi se aflau deci pe șesul Genezar? Finici, smochini, olivi; apoi o mulțime de nuci și pomi de diferite soiuri. Fructele se pot culege în decursul anului întreg. Solul produce nentrerupt în decurs de 10 luni struguri și smochine. Dindărătul acestui șes se ridică ținutul spre vest în formă de terase. Aci se produc cerealele într'o cantitate foarte mare. — Apa lacului e nutrită de râul Iordan, care curge din spre nord, unde e încunjurat de munți; spre sud se scurge lacul tot prin Iordan.

Reasumare: Calătoria dela Nazaret până la lacul Genezaret.

Isus s'a pogorit la lac. Acolo a aflat o mulțime de pescari. Cum vă explicați acest lucru? Lacul e bogat în pește. Seara veniau peștii la țărm; atunci era timpul pescuitului. Așadar la țărm, nu „la adânc“ era locul de prins pești. De ce aveau trebuință pescarii? Năvod (mreajă), cu care prindeau peștii, luntri și corăbii, în cari îi încăreau și-i duceau la uscat. Dimineața de regulă își spălau pescarii mrejele. De ce nu pescuiau ei și ziua? Pentru că atunci nu puteau prinde decât numai foarte puțini pești. De multe ori însă și seara și noaptea nu prindeau pescarii mult pește. — Dar și mulți economi a aflat Isus lângă lac. Gândiți la ceea ce v'am spus despre ținutul de pe țărmul apusean al lacului? Ținutul e roditor, și oamenii se ocupau și cu economia câmpului. Ce a făcut Isus pe țărmul lacului? A predicat. Ce va fi predicat? („S'a plinit timpul și s'a apropiat împărăția lui Dumnezeu; pocăiți-vă și credeți în evanghelie“). Și poporul? Se îmbulzia să asculte pe noul profet, ce va spune despre împărăția lui Dumnezeu.

II. Sinteza

Și umblând Isus pe lângă marea Galileei îl îmbulzia pe el poporul, ca să audă cuvân-

tul lui Dumnezeu. Și a văzut două corăbii stând lângă lac; iar pescarii — Simon, care se numește Petru și Andreiu fratele lui — ieșind dintrânsele spălau mrejele. Și intrând într'una din corăbii, care era a lui Simon, l-a rugat pe el să o depărteze puțin dela pământ; și șezând în corabie învăță pe popor.

Iar dacă a încetat a grăi, a zis către Simon: „Depărtează-o la adânc și aruncați mrejele voastre spre vânare“. Și răspunzând Simon a zis lui: „Învățătorule, toată noaptea ostenindu-ne nimic n'am prins; dar după cuvântul tău voi aruncă mreaja“. Și aceasta făcând ei, au prins mulțime multă de pești; și se rupea mreaja¹ lor. Și au făcut semn soților săi din cealaltă corabie, ca să vină să le ajute lor²; și au venit și au umplut amândouă corăbiile, cât se afundau³ ele. Iar Simon Petru văzând, a căzut la genunchile lui Isus grăind: „Ieși dela mine, că om păcătos sunt, Doamne“. Că-l cuprinsese pe el spaimă și pe toți cei ce erau cu el de vânarea peștilor, cari îi prinseseră, așijderea și pe Iacob și pe Ioan, fiii lui Zevedeu, cari erau soți lui Simon. Și a zis Isus către Simon: „Nu te teme; de acum vei vâna oameni“. Și a zis lor: „Veniți după mine, și vă voi face pe voi vânători de oameni“. Și scoțind ei corăbiile⁴ la pământ, lăsând toate au mers după dânsul.

Aprofundare materială: De ce a predicat Isus din corabie? (Îl imbulzia mulțimea pe uscat). Ce va fi predicat el? Despre împărăția lui Dumnezeu (cf. mai sus) Cu ce rezultat? Despre aceasta nu ni-se spune nimic; indeosebi însă Petru, proprietarul corabiei, asculta cu mare băgare de samă. Ce gânduri vor fi trecut prin mintea lui Petru? (O, de aș putea să tot ascult o astfel de predică! Însă eu nu am timp, eu trebuie să prind pești). De aceea și lui Isus îi place de Petru; el voește să examineze credința deșteptată în Petru și să descopere pescarului, că el e nu numai un învățător înțelept, ci e adevărat Fiul al lui Dumnezeu. Și ce poruncește el lui Petru și lui Andreiu fratele lui Petru? Să meargă cu corabia „la adânc“, adică spre mijlocul lacului, și acolo să prindă pești. Ce putea răspunde la aceasta pescarul expert? Ziua și „la adânc“ nu vom prinde nimica, la aceasta mă pricep eu mai bine decât tine, tu ești un bun predicator nu însă un un bun pescar. Totuș Petru cu umilință și cu încredere se supune voinții lui Isus, el

¹ Încep a se face găuri în mreajă.

² Cealaltă corabie era a lui Zevedeu, și a fiilor săi, Ioan și Iacob. Petru și Andreiu le fac semn, nu pentru-că ar fi pierdut graiul de mirare și de frică și n'ar fi putut vorbi, ci numai astfel se puteau înțelege cu soții cari erau departe.

³ E iperbolă; corăbiile se adânciseră în apele mării pentru-că erau pline de pești.

⁴ Erau 2 corăbii: una a lui Petru și Andreiu, alta a lui Ioan și Iacob (fiii lui Zevedeu); cei 4 învățăcei lasă toate și urmează lui Isus.

rabdă ispită (proba), și de aceea Isus îi descopere mărirea sa dumnezească prin minunea pescuirii bogate. Dar Petru îl alungă pe Isus din corabie; nu e acesta lucru urit? Petru recunoaște, că Isus e un om sânt, divin, iar el e păcătos, și păcătosul nu e vrednic să stea în apropierea unui astfel de om. Oare și Isus se gândește tot așa? Isus cugetă altcum: Păcătosul și sântul se potrivesc foarte bine la olaltă, ei trebuie să fie la olaltă, pentru-că altcum nu s'ar putea ajuta păcătosului, ear Tatăl meu de aceea m'a trimis, ca să mântuiesc pe cei păcătoși. De aceea el liniștește pe Petru, care se turburase, când a văzut pe Dumnezeu în apropierea sa, și îl chemă și pe el și pe soții lui (pe Andreiu, Ioan și Iacob) să-i urmeze, ca împreună cu el să vâneze oameni.

Dar ce va să zică „a vâna oameni“ — „vânători de oameni“? A prinde oameni, cum au prins pești pân' aci, adică a câștiga ascultători, aderenți învățaturii lui Hristos, întocmai așa cum a făcut Hristos cu ei. Însă cu ce prindeau ei peștii? Cu mrejele. Cu ce să prindă pe oameni? Cu cuvintele. Spre ce scop prindeau peștii? Ca să-i omoare și să-i folosească pentru sine. Spre ce scop să prindă oamenii? Ca să-i facă fericiți, să-i aducă la Dumnezeu și la Hristos. Așadară Hristos îi chiamă la o profesiune cu mult mai frumoasă, mai înaltă decât cea de pân' aci. Și ce face Simon și soții lui? Urmează lui Isus. Nu-i putea reține ceva dela aceasta? Patria lor frumoasă, chemarea lor, cunoscuții, rudeniile, părinții, — scurt: lumea îi ținea încătușați în legături puternice; însă vine învățătorul străin, vorbește cuvinte frumoase, „cuvintele darului“ despre împărăția lui Dumnezeu, îi privește cu blândețe, le dă porunca grea de împlinit, dar căreia nu-i pot rezista; atunci se rup cătușele puternice ale iubirii de lume, pentru-că Mântuitorul îi leagă cu cătușe și mai puternice, și ei înșiși sunt prinși, sunt vânați. Însă spre ce scop? Ei să urmeze Domnului, să fie tot cu el zi și noapte, să asculte cuvintele darului, ce ies din gura lui, să vadă faptele lui dumnezești, și după aceea să se ducă în lume și să vâneze oameni pentru acela, care i-a vânat și pe ei; ei așadară să fie *învățăcei* lui. Dar ce-i trebuiesc lui Isus ajutători, că el e destul de tare și puternic, ca să poată vâna oameni? Dacă odată Mântuitorul nu va mai umbla pe pământ, să fie și atunci oameni, cari să spună altora cuvintele lui dumnezești și să povestească despre faptele lui cele minunate; prin asifel de oameni — învățăcei — voește Mântuitorul să vâneze tot mai mulți oameni. Și Hristos a învățat numai într'o singură țară, la un singur popor. În împărăția lui Dumnezeu însă trebuie să între, *toți* oamenii de pe pământ. De aceea îi trebuiesc lui bărbați, pe cari să-i *trimită* și în alte țări la popoare păgâne, ca să le vâneze și pe acestea. De aceea se numesc învățăcei lui Hristos și *apostoli-trimiși*.

Aprofundare etică-religioasă:

Înșușirile caracteristice ale lui Simon: diligență, umilință ascultare, credință, lăpădare de sine (abne-

gațiune) pentru iubire față de Isus. Ceialaltă învățăcei?... Isus? Isus iubește pe toți oamenii, de aceea voește să-i facă pe toți cetățeni împărăției lui Dumnezeu...

NB. În clasele superioare la exortatia din Dumineca, in care se cetește Evangelia 1. dela Luca, se poate lua în considerare și

Simbolizarea minunii: Învățătura lui Hristos se asemănă cu undița, cu care se prind oameni. *Corabia* e biserica lui Hristos, pentru că din corabie predică, din biserică se vestesc acum învățăturile lui. *Depărtarea corabiei dela pământ* este înălțarea dela cele pământești la cele supranaturale. Oamenii *de pe mal* simbolizează iudaismul necredincios; iar *oamenii din corabie* (învățăceii) sunt reprezentanții Israelului credincios. *Marea* e lumea păgână. *Călătoria pe mare* e predica către popoarele depărtate. *Mreaja* e învățătura lui Isus. *Mulțimea peștilor* sunt păgânii, cari intră în biserica lui Hristos (în corabie). *Rupturile* din mreajă însemnează ereziile și schismele în biserică. Această biserică pare a zice lui Isus să o părăsească pentru că e păcătoasă; Isus însă nu o ascultă, ci o duce la mal arătând, că membrii buni și spirituali impun datorința a nu părăsi oficiul bisericesc din cauza celor răi. *Afundarea corabiilor* însemnează primejdiile, cari vin asupra bisericii.

III. Asociația

Și înainte de venirea Domnului pe pământ s'au vânat oameni; anume? Dumnezeu prin bunătatea, iubirea și stricteta sa (exemple!), și prin servitorii săi, prin profeți (exemple!) a căutat să atragă la sine pe poporul israelitean. Dar cei mai mulți n'au putut rupe cătușele cari li țineau legați de această lume cum au făcut Petru și soții săi. Atunci a trimis Dumnezeu pe cel mai puternic erou, pe Fiul său, care a învins lumea și a dat și oamenilor putere, ca să o poată învinge. Însă spre acest scop e de lipsă, ca oamenii, întocmai ca Simon și ca soții lui, să se lapede de sine și de lume, și să urmeze lui Hristos, luând asupra-și suferințele și lipsele (crucea). Numai aceștia sunt adevărații învățăcei ai lui Hristos, și ei vor fi cei mai mari în împărăția lui Dumnezeu.

IV. Sistemizarea

În multe părți și în feliurile chipuri vorbind Dumnezeu de demult... (Evrei 1, 1—3). „Dumnezeu voește, ca toți oamenii să se mântuească“ (1. Timot. 2, 4). — „Cel ce va învăța, acesta mare se va chema întru împărăția cerurilor“ (Mt. 5, 19). „Ori cine va voi să vină după mine, să se lapede de stne și să-și ia crucea sa în toate zilele și să-mi urmeze“ (Lc. 9, 23).

V. Aplicarea

Vânează Hristos și astăzi oameni? (Da; prin botez, părinți, învățători, preoți, misionari). Suntem noi vânați (prinși)? Prin ce putem arată noi aceasta? Putem noi și azi să urmăm lui Hristos? Când ne lă-

pădam noi de noi înșine, și când nu? — Putem să fim și noi vânători de oameni? — Isus a săvârșit o minune cu mult mai mare în cei din urmă 1900 ani, decât cea dela lacul Genezaret. — (La acest loc se poate propune și explica troparul Rosaliilor „Bine ești cuvântat Hristoase Dumnezeu nostru, cela ce prea înțelepți vânători ai arătat, ... și prin tranșii lumea ai vânat...“) — Descrieți-mi pescuirea lui Petru fără Isus!

Petru Buzera

Varietăți

Cazuri de moarte. *Iosif Tămașiel* preot gr. or. rom. în Vraniu după o lungă și grea suferință și-a dat sufletul în mâinile Creatorului în 24 Aprilie st. v. (7 Mai st. n.) 1905 la oarele 4 p. m. în al 41. an al vieții și 20 al preoției. Remășițele pământești s'au așezat spre eterna odihnă în cimiterul gr. or. din Vraniu în 26 Aprilie st. v.

— *Atanasiu Cimponeriu* jude la tabla regească în penziune, după un morb greu și îndelungat, a trecut la cele eterne Marți în 9 Mai c. n. 1905 la oarele 10 $\frac{1}{4}$ antemeridiane, în al 66. an al vieții. Rămășițele pământești ale defunctului s'au depus spre vecinica odihnă Joi în 11 Mai c. n. 1905 în cimiterul gr. or. rom. din Caransebeș.

Fie-le țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Dare de seamă. În scopul zidindei capele la „Piatra scrisă“ am primit: dela evlavioasa D-nă Ecaterina Tismonariu proprietareasă din Dognecea 20 cor.; dela „Severineana“ societate comercială în Caransebeș 25 cor. Dl preot Valeriu Nicolaeviciu din Valeaboului ne-a colectat următoarea sumă: Biserica gr. or. rom. din Valeaboului 20 cor; Hedwig Bösz 10 cor; Aurel Doboșan 5 cor; Ilie Bocșan 5 cor; Cu tasul în sfta biserică 4 cor. 28 fil; Ioan Bocșan 3 cor; Emil Theodorovici din Rugi 2 cor; Ioan Opris, Pehartz Árpád, Szigetfi Fr., Grigorie Lața, Secula Brebu, Valeriu Nicolaevici, Petru Hanțiu Nr. 145, Ioan Filip Nr. 71, Petru Ivan, Mihai Cireșan, Teodor Dragomir, Grigorie Fiath, Dimitrie Ignat, Ioan Avram, toți din Valeaboului, Maxim Dalea inv. Jupa câte 1 cor: Ioan Gerger 60 fil; Petru Loga, Costa Loga, Alexandru Bestelegă, Arsenie Jurca câte 40 fil; Petru Andreiu 30 fil; Toma Turcin, Ianăș Dumitrașcu, Petru Bogdan câte 20 fil; Iova Radu 12 fil. și Petru Hanțu Nr. 97 20 fileri. Peste tot ni-a colectat: 67 Coroane 92 fileri. *Ilie Pepa* parohul Armenișului.

Mulțămită publică. Subsemnatul în numele comunei bis. vin și pe această cale a mulțami On. comuni bis. gr. or rom. din Teregova pentru „Chivotul“ donat bisericii noastre din Armeniș. *Ilie Pepa* parohul Armenișului.

Milțămîță publică. Societatea română de cîntări și muzică în Caransebeș, aduce și pe aceasta cale cele mai calduroase mulțămîri acelor, cari cu ocaziunea concertului aranjat la duminica Tomii au binevoit a suprasolvi: P. S. S. Dl Nicolae Popea, episcop 10 cor., Dl Dr. Samuil Vladone, avocat 6 cor., Dl Dr. Stefan Petroviciu, avocat 4 cor., și Dl C. Knirsch, cafetier 1 cor. Caransebeș la 28 Aprilie 1905 st. v. *Comitetul.*

Himen. Domnișoara *Livia*, fca concetățanului nostru *Ioan Madincea* s'a încredințat cu domnul *Mihaiu de Tompo*, din Lăpușnic.

Bibliografii

Dr. Ioan Sîrbu: **ISTORIA LUI MIHAI-VODĂ VITEAZUL DOMNUL ȚĂRII ROMÂNESȚI. I. Răzmirițele și politica lui din afară (dinpreună cu întâmplările atingătoare din țările vecine) 1593—1598.** Editura autorului. Prețul 14 cor.. Se poate procura la Librăria diecezană din Caransebeș.

*

Liturgia S. lui Ioan Gură-de-Aur pusă în note muzicale după melodiile celor opt-glasuri bisericești și armonizată, pentru corurile de 4 voci micste, de *Iuliu Birou*, învățător și cantor primar, și dirigintele corului Reuniunii române de cîntări „Armonia” din Ticvaniul-Mare. Opul II. Editura autorului. Toate drepturile rezervate. Prețul 5 coroane 1905.

*

Maria Cioban: Poezii. Arad, 1905. Tiparul tipografiei diec. gr. or. rom. — Pețul 1 coroață.

*

Floricele din Bănat. Cîntări populare și Motouri din Compozițiunile d-lui I. Vidu și alții. Culese de N. Jugănar. Prețul 20 bani + porto postal. Se află de vânzare la Redacția „Drapelul,” în Lugoj și la librării.

*

Anul dela Martie în Moldova în timpul lui Alexandru cel bun, de George Popovici. București, Atelierele grafice I. V. Socecu, strada Berzei 59. 1905.

*

Asocierea preoților. Un apel către colegi de Anonymus. Tipografia Ludvic Sziklai Lugos 1905.

*

Dr. theol. George Popoviciu: *Istoria Românilor Bănățeni.* Lugoj 1904. Editura autorului. 8°, pag. 424. Prețul 6 cor. (7 franci). *Se poate procura dela „Tipografia și Librăria diecezană”* în Caransebeș.

*

Cîntările vechi funebrele aranjate și armonizate pentru cor bărbătesc de I. Vidu, Lugos, 1904. Prețul

3 cor. Proprietatea autorului. (Se află de vânzare la „Tipografia și Librăria diecezană” în Caransebeș). Prefața: Aduc aci cîntările strămoșilor noștri cîntate de ei la înmormântări. Conservatismul încăpăținat al Lugojenilor ni le-a păstrat până astăzi curate, — și cu puține variante ele sunt cîntate și prin celelalte provincie române, afară de România, care sub influința psaltihiei grecești s'a abătut dela izvorul străbun. Roma veche făcea veselii la înmormântări, — lucru, ce nici biserica creștină nu l-a ignorat, susținând credința, că moartea este „*trecerea la viață*”. — De aici se espică cum de aceste cîntări au tonalitatea magioară (dur) și nu minoră (mol), cum se practică astăzi la astfel de ocaziuni de către compozitorii occidentali. Cred, că e conștient a nu potența durerea prin cîntare de durere la momente, când chemați suntem a înfluiță pe cei rămași pe pămînt cu fericirea vieții viitoare. Judecînd de pe cîntările acestea remase dela stămoși, — mi se pare că și ei au susținut acest principiu, — și cred, că e bine a nu ne abate dela calea lor. Aceste cîntări nu stărnesc durere în inima auditorului, ci îl înalță cu gândul și inima la timpuri și vieți mai fericite . . . Lugoj la 16 Iulie 1904 st. v. *Ioan Vidu.*

Licitațiune minuendă

Pe baza încuviințării Ven. Consistor diecezan se escrie licitațiune minuendă pentru renovarea și acoperirea cu aramă a turnului sfintei biserici din comuna **Ieșelnița**, protopresbiteratul Mehadiei, cu prețul de exclamare în suma de 2978 cor. 17 fil.

Licitațiunea se va țineă Duminică în 15/28 Maiu după sfînta liturgie.

Reflectanții vor avea să depună înainte de licitațiune vadiul de 10% din prețul exclamațiunii în bani gata sau în hîrtii de valoare, precum și să dovedească, că sunt maestri de profesiune și că au mai efeptuit astfel de lucrări.

Specificațiunea de măsuri și spese se poate vedea la oficiul parohial din Ieșelnița.

Ieșelnița, la 21 Aprilie. 1905.

2—3 [15]

Mihaiu Costescu

preot și preș. com. paroh.

Concurs

Pe baza ordinațiunii Venerabilului Consistor diecezan ddto 30 Septemvrie Nr. 2879 B. ex. 1904 și a decisiului comitetului parohial ddto 23 Noemvrie ex 1903 se escrie de nou concurs pentru ocuparea postului de preot la parohia de clasa I din **Mircovăț**, protopresbiteratul Bisericii-Albe cu termen de 30 de zile de recurgere dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumentele :

1. Una sesiune parohială de 32 jugere pământ arător, după care alegândul preot are a suportă sarcinile publice.

2. Un intravilan fără casă parohială.

3. Celelalte competențe legale și uzuale.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și subșterne resursele lor adresate comitetului parohial din Mircovaț prin oficiul protopresbiteral în Iam.

Recurenții au a se prezentă în vre-o Duminică sau sârbătoare în sânta biserică spre a-și arăta des-teritatea în câtare și oratorie, dar numai cu prealabila încuviințare a protopresbiterului tractual și nici de cum în ziua de alegere. Se obsarvă, că dacă nu vor recură indivizi cu cvalificațiune de clasa I, se vor admite și recurenți cu cvalificațiune bună pentru clasa a II-a.

Iam, la 5 Aprilie 1905.

3—3 [14]

Comitetul parohial, în conțelegere cu mine: *Filip Adam* protopresbiter.

În Librăria diecezană din Caransebeș
se primește

Un învățăcel

din familie bună și care are cel puțin 3 clase
gimnaziale ori civile.

Administrația

Librăriei și Tipogărfiei diecezane Caransebeș.

Vila Dănilă Vălușescu

(Băile Erculane)

Aduc la cunoștința On. public, că în Vila mea de nou zidită și aranjață în stil modern se pot căpăta, începând dela 1 Iunie a. c. până la finea sesonului balnear, camere pentru oaspeții, cari cercetează Băile Erculane.

Prețuri moderate dela 1 cor. 60 fil. în sus. Servit prompt. Curățenie exemplară.

Informațiuni detaiate dă cu plăcere scrisul.

Petru Vălușescu

proprietar.